



BOREC bilten

Združenje protifašistov, borcev za vrednote NOB in veteranov Koper
Associazione antifascisti, combattenti per i valori della LLN e veterani di Capodistria

Bilten združenja, datum: 29. marec 2024, številka 3-1

REDNI LETNI OBČNI ZBOR NAŠEGA ZDRUŽENJA

Koper, 27. 03. 2024

Naš letošnji redni letni zbor smo opravili 27. marca v Olmu in na njem ocenili delo v minulem letu, ter začrtali naloge za to leto, kar lahko razberete iz priloženih poročil. Z opravljenim delom smo zadovoljni, nismo pa z razmerami v svetovnem in domačem dogajanju sploh pa krepitvijo desnice, celo fašizma, zlasti v sosednji Italiji, kjer ga z Dnevom spomina in drugim izkrivljanjem zgodovine načrtno gojijo zlasti do nas Slovencev. To se pozna tudi pri prihodkih denarja za naše delovanje, a kljub temu smo opravili še več kot smo načrtovali, sploh da smo edini opozorili na lanske okrogle 80 - letnice kapitulacije fašistične Italije in zgodovinske vstaje Primorske, nemško požigalsko ofenzivo v Istri in ustanovitve prekomorskih brigad, na kar je naša država popolnoma pozabila, s čemer tudi kaže odnos do Primorske.

V tem letu imamo načrtovano postavitev spominske plošče na Križpotu na italijanski strani meje v Osapski dolini, ki bo mimoidoče spominjala pa prvi večji upor proti fašizmu že maja 1921, nato počastitev spomina na 80-letnico požiga vasi Gabrovica in poboja domačinov, ustanovitve Ioparskega okrožja in bojev pri Kučibregu, pripravljamo tudi prijateljski obisk pri italijanskih borcih v Sansepolcro in Korčuli in številnih redne vsakoletne obeležitve spomina na upor proti fašizmu in NOB.

Poročilo o delu združenja v letu 2023

V letu 2023 smo program izvajali v skladu s programskimi smernicami, ki smo jih sprejeli na lanski programski in volilni skupščini ter koledarjem

prireditve. Na njej smo izvolili tudi nov odbor ZZB, ki šteje 21 članov, in novega predsednika, ki je postal Vojko Vodopivec, dosedanji podpredsednik. Žal smo v tem obdobju izgubili člana odbora Viktorja Kofola.

V poročilu bomo našli najpomembnejše aktivnosti lanskega leta.

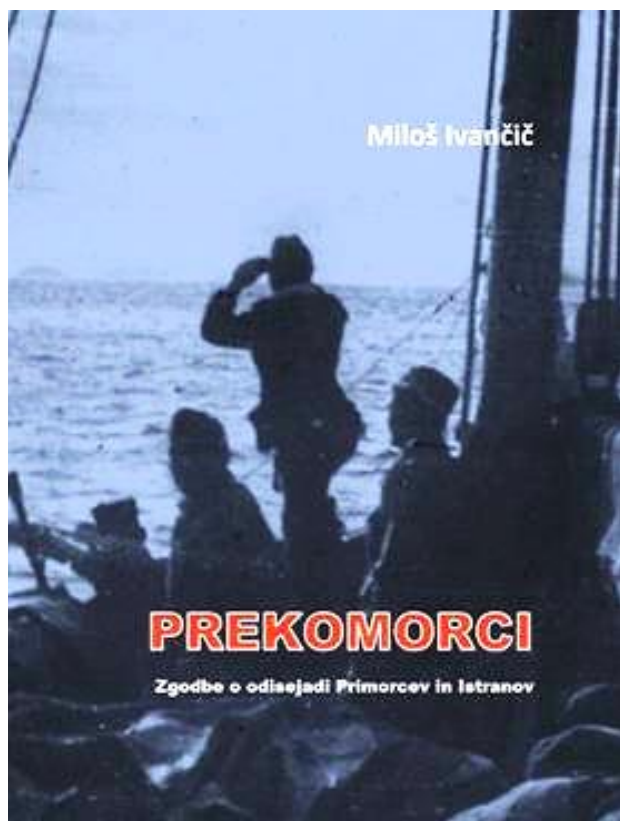
V letu 2023 smo posebej počasti zelo pomembne 80-letnice ustanovitve prekomorskih brigad, kapitulacije fašistične Italije in zgodovinske vstaje Primorske, ki ji je sledila pa tudi nemške požigalske ofenzive v Istri. Obletnice smo skupaj počastili z velikim slavnostnim koncertom zbora Kombinat. Prireditve v spomin na požige vasi so potekale tudi v Dekanih, Sv. Antonu, v Čezarjih in Bertokih.

Ob 80-letnici ustanovitve primorskih brigad smo skupaj s Pokrajinskim muzejem Koper in zbirateljki sodelovali pri postavitvi posebne razstave o prekomorcih, skupaj z Pokrajinskim arhivom Koper pa smo izdali knjigo našega člana Miloša Ivančiča Prekomorci: Zgodbe o odisejdi Primorcev in Istranov ter pripravili več predstavitev.

Tako kot vsako leto smo 8. februarja v spomin na Komando mesta Koper organizirali veliko slovesnost v Borštu, ki se jo je udeležilo okrog 400 ljudi. V okviru te smo organizirali pohod od Bertokov do Boršta in položili vence na spominski plošči in ob bunker Komande mesta Koper. Pred to slovesnostjo smo konec januarja organizirali delovno akcijo, kjer smo očistili spominsko pot do bunkerja Komande mesta Koper.

Ob dnevu OF smo organizirali proslavo v Sv. Antonu (300 udeležencev), 50 naših članov pa se je udeležilo tudi slovesnosti na Nanosu in se kasneje pridružili udeležencem v Sv. Antonu. V teh dneh smo se udeležili tudi slovesnosti v Buzetu in Trseku.

V marcu smo organizirali več pohodov, saj postajajo pohodi vedno bolj priljubljena oblika naše dejavnosti.



(Knjigo lahko dobite v pisarni združenja ali naročite na tel.: 040 534 041.)

Vsako leto počastim o tudi občinski praznik 15. maj s položitvijo vencev ob najpomembnejše partizanske spomenike v občini Koper

28. maja smo na prireditvenem prostoru pred partizansko tiskarno v Gabrovici pripravili zelo odmevno proslavo v spomin na požig vasi. Proslave so se udeležili tudi pohodniki iz občine Koper in zamejstva, ki so se zbrali pred spominsko ploščo Alme Vivoda na Socerbu, in nato prišli v Gabrovico. Partizanska tiskarna v Gabrovici postaja vedno bolj priljubljeni cilj obiskov tudi drugih društev iz Slovenije in zamejstva.

Organizirali smo tudi tradicionalno srečanje naših članov na Srminu pri Koprju.

Zelo dobro obiskana je bila slovesnost ob obletnici ustanovitve Mornariškega odreda v Loparju, kjer je bilo 300 udeležencev in še 80 pohodnikov. Prav tako smo za 1. november obiskali vsa partizanska obeležja in se padlim in umrlim poklonili s krajšim kulturnim programom in cvetjem. Prav tako smo sodelovali v delegacijah Mestne občine Koper in položili vence v zamejstvu.

V začetku novembra smo se že tradicionalno udeležili mednarodne spominske slovesnosti v Kučibregu.

V tem obdobju smo organizirali tudi več pogovorov in predavanj za osnovnošolce in srednješolce o pomenu ohranjanja tradicij NOB.

Tudi v lanskem letu je bilo uspešno sodelovanje med ANPI Trst in sekcijo ANPI Milje, v skladu z listino o pobratenju, ki smo jo podpisali ob občinskem prazniku 15. maja leta 2019 v Pretorski palači.

Udeležba naših članov na republiških prireditvah je vedno zelo dobra. Redno se udeležimo proslave v Dražgošah, pohoda po Vojkovih poteh na Nanos, na Nanosu pa se udeležimo tudi proslave v spomin na nanoško bitko 27. aprila. Poleg ostalega je potrebno še omeniti vsakoletno udeležbo na proslavi na Pokljuki, kjer se najpogumnejši člani udeležijo tudi pohoda na Triglav. Prav tako množično obiščemo vsakoletno proslavo ob priključitvi Primorske k matični domovini.

Še posebej pa izpostavljamo vsakoletno udeležbo v januarju na »Partizanskih smučina« v Cerknem, kjer naš član Julijan Torkar uspešno tekmuje in prejema visoka priznanja. Prav tako je organizator številnih pohodov, ki se jih naši člani redno udeležujejo.

V Mestni občini Koper imamo več kot sto partizanskih spomenikov in spominskih obeležij, ki jih člani krajevnih odborov redno oskrbujejo. V lanskem letu so se začele vse potrebne aktivnosti za postavitve spominskega obeležja generalu Levičniku v Olmu. Skupaj z Mestno občino Koper in občino Dolina pa so potekale priprave za postavitve spominskega obeležja v Križpotju v Italiji,

Na internetnih straneh in družabnih omrežjih objavljamo vse aktualne informacije, pa tudi arhivsko gradivo, med drugim tudi veliko publikacij in videoposnetkov. Na našem spletnem mestu www.zb-koper.si imamo 21 spletnih strani, na katerih objavljamo vse brezplačno opcijo objave. Spletno mesto ima več deset tisoč obiskov z več sto tisoč kliki. Zelo odzivno delujejo tudi na naši Facebook strani, kjer skoraj dnevno objavljamo razne komentarje, s katerimi dosežemo mesečno od 20.000 do 70.000 oseb. Na YouTube imam objavljenih 24 video zapisov in dokumentarnih filmov. Na ISSUU imamo objavljenih 17 e-knjig, ki so glede na odzive dobro brane. Za vse to vzorno skrbi Miloš Ivančič.

PRIDOBIVANJE SREDSTEV

Z našim programom dela smo se uspešno prijaviли na razpise Mestne občine Koper in dobili 4.400,00

EUR. Od Ministrstva za obrambo v okviru Zveze borcev Slovenije smo 6.400,00 EUR, ki pa se kljub našemu prijavljenemu programu vsako leto zmanjšuje. Pomemben vir financiranja je članarina in sicer je v letu 2023 prihodek iz članarine znašal 7.810,00 EUR, vendar smo iz članarine odvedli 4.100,00 za Svobodno besedo,

Za plačilo prevozov na spominske slovesnosti smo zbrali prostovoljne prispevke in sicer je bilo v letu 2023 zbranih 9.510,00 sredstev. .

V drugi polovici leta so se končno uresničila naša prizadevanja, da dobimo kot društvo posebnega pomena, pisarniške prostore v brezplačni najem.

Delovanje krajevnih odborov in gibanje članstva

Ugotoviti moramo, da je v letu 2023 bolj ali manj uspešno delovalo 12 krajevnih odborov Zveze borcev in sicer: Bertoki, Dekani, Hrvatini, Marezige, Olmo- Prisoje, Pobegi-Čežarji. Sveti Anton, Semeđela, Škocjan-Vanganel, Škofije, Šmarje in Žusterna.

Krajevnih odborov nimamo organiziranih v Borštu, Črnem kalu, Gračišču, Gradinu, Koper-mesto in Podgorju. V centru Kopra, Podgorju in Črnem kalu je bilo v zadnjih dveh letih storjenih več poizkusov, da bi ponovno organizirali krajevne odbore, vendar brez uspeha. V Gabrovici deluje nekaj posameznikov, ki nam zlasti pomagajo pri aktivnosti v nekdanji partizanski tiskarni »Žena«.

V članstvo se je lani vpisalo 31 članov, umrlo pa je po naših evidencah 38 članov, tako da se postopoma zmanjšuje. Žal pa še vedno nimamo točnih evidenc, saj nam jih iz terena, zlasti tam, kjer nimamo krajevnih odborov, ne sporočajo.

Program dela Združenja protifašistov, borcev za vrednote NOB in veteranov Koper za leto 2024

1. Skupna usmeritev

Združenje bo v svojih organih in delovnih telesih in v KO ZB uresničevalo naloge v javnem interesu pri ohranjanju vrednot NOB, ustavno varovanih zakonskih pravicah vojnih veteranov, žrtvah vojnega nasilja ter naloge na področju vojnih grobišč in spominskih obeležij. S tem namenom bomo še okrepili delovanje združenja preko elektronskih medijev.

Nadaljevali bomo z urejanjem objektu v Gabrovici, kjer nameravamo postaviti stalno zbirko dokumentov in fotografij o uporabi proti fašizmu in nacizmu v Slovenki Istri.

Ta bo namenjena predvsem rednim ogledom učencev osnovnih šol v sklopu pouka o naši polpretekli zgodovini.

Še naprej bomo krepili sodelovanje z vzgojno izobraževalnimi ustanovami s ciljem prenašanja vrednot narodno osvobodilnega boja na mlajše generacije. Nadaljevali bomo z usmeritvijo, da v pripravo spominskih slovesnosti vključujemo učence osnovnih šol in srednjih šol. Pri tem bomo v največji možni meri uporabljali internet in družbena omrežja.

2. Spominske prireditve

Sami in v sodelovanju s KO ZB ter drugimi organizacijami bomo v letu 2024 organizirali proslave in spominske prireditve, ki so podrobneje navedene v Koledarju prireditev za leto 2024, ki je sestavni del tega programa.

Nadaljevali bomo z organizacijo pohodov, saj ta zvrst privablja vse več ljudi. Prav tako je spominska vsebina, ki se obravnava ob tej dejavnosti, zanimiva mlajšim generacijam.

3. Skrb za spomenike in spominska obeležja NOB

V skrbi za vzdrževanje že obstoječih spomenikov in spominskih obeležij redno sodelujemo z Mestno občino Koper. Svoje delo bodo nadaljevali tudi krajevni odbori, ki vzorno in redno skrbijo za spomenike na njihovem območju.

V letošnjem letu načrtujemo postavitev spomenika generalu Levičniku v Olmu in postavitev spominskega obeležja v Križpotu (Italija)

4. Delo z mladimi

Nadaljevali bomo z ustaljenimi oblikami dela z mladimi, predvsem z vključevanjem v spominske slovesnosti in v pohode.

4. Informativna in publicistična dejavnost.

Stalno bomo posodabljali našo spletno stran, ki je odličen informator naših članov, pa tudi širše javnosti. Na aktualne dogodke se bomo odzivali na

družbenih omrežjih. Po potrebi bomo izdajali informativni bilten »Borec«, ki ga bomo posredovali po elektronski pošti, za zainteresirane člane pa tudi natisnili.

Nadaljevali bomo z distribucijo knjig v lastni izdaji.

5. Mednarodna dejavnost

Organiziramo redne delovne sestanke z predstavniki ANPI Trst in Sansepolcra s predstavniki SABA Rijeka, prav tako pa redno sodelujemo tudi z borčevskimi organizacijami iz Labina, Buj, Buzeta, Kučibrega, Doline in Milj. Srečujemo se na delovnih sestankih in spominskih slovesnostih. Izpostavili bomo štiri:

- Sodelovanje na slovesnostih v spomin na protifašistične upore v Istri in v zamejstvu;
- Utrjevanje sodelovanja z anpijevo organizacijo iz Sansepolcra in pobratenje koprške OŠ Dušan Bordon z eno od tamkajšnjih osnovnih šol.
- Vzpostavitev novih stikov z borčevsko organizacijo Korčule
- Meddržavna tradicionalna slovesnost za padle v boju proti program na ozemlju Istre v Kučibregu.

6. Krajevni odbori

Nadaljevali bomo s prizadevanji za ustanovitev krajevnih odborov v krajevnih skupnostih, kjer jih ni, oziroma za oživitev dela.

Programi posameznih krajevnih odborov so sestavni del programa Združenja.

SPOMIN NA FAŠISTIČNI POBOJ OTROK V STRUNJANU

Strunjan, 22.3.2024

V Strunjanu smo počastili spomin na pobite in ranjene otroke, na katere so 19. marca 1921 fašisti streljali z vlaka in ob tem pijani od nacionalizma peli Viva la Prenzana, kot so oni imenovali našo istrsko ozkotirno železnico Istrijanko. Ubili so dva otroke, pet pa ranili, trije so ostali invalidi vse



življenje. Nihče od fašistov za to dejanje ni bil kaznovan, nobena družina ni dobila kakršne koli odškodnine, saj ti otroci so bili za njih le schiavi (sužnji ali podljudje).

To je bil že drugi fašistični napad na otroke, prvi je bil že v Trstu 4. avgust 1919 na otroke delavcev, ki so se vrnili z letovanja.

Na spominskem dogodku v Strunjanu so se zbrali številni visoki gostje, med njimi podpredsednica in poslanka Državnega zbora mag. Meira Hot, dr. Matej Tašner Vatovca, predstavniki obalnih občin, borčevskih in veteranskih organizacij s Primorske, Istre in Zamejstva, mornariškega divizionu Ankaran in številni obiskovalci.

Podžupanja Občine Piran Manuela Rojec je kot prva nagovorila prisotne s čustvenimi besedami: "Sama sem odraščala v drugačnem svetu. Kot hči dveh narodnosti, v skupnosti dveh narodov, ki se spoštujeta, razumeta in živita skupno življenje. V občini sožitja, v kraju, kjer sta dva različna jezika oba naša. Zato zelo težko sprejemem dejstvo, da sovraštvo do drugih in drugačnih ali samo drugače mislečih, še vedno lahko izbruhne v vsaki skupnosti. Fašizem je bil sicer spočet v Italiji, vendar ni okužil le enega naroda. Povsod, razrasel se je povsod, kjer dobri ljudje niso pravočasno prepoznali njegove zločinske narave, in kjer se mu niso dovolj odločno postavili po robu."

Nadaljeval je tovariš Bojan Česnik, ki nas je spomnil: "Ta torek, 19. marca, je minilo natanko 103 leta od tistega nikoli pozabljenega krvavega zločina v času vladanja fašizma, ne samo nad prebivalci Istre, tako Slovenci, Hrvati kot Italijani, temveč tudi nad otroci, ki so jim tistega lepega popoldneva prekinili igro ob progi fašistični izgredi. Iz mimo vozečega vlaka so fašisti tukaj v Strunjanu, dobrih 100 m od prireditvenega prostora, streljali na nedolžne otroke in jim v

tistem spomladanskem času polnem cvetja in žvrgolenja ptic prekinili njihovo igro ob progi.”

Častni govornik na proslavi je bil novinar in književnik Marij Čuk, ki je ob tem spomnil, da se fašistično pobijanje otrok tudi po t.i. zmagi nad fašizmom ni končalo, kvečjemu je postalo pravilo novih vojn, sploh te v Gazi. Njegov govor objavljamo spodaj v celoti.

Ob tem žalostnem spominu pa so prisotne posebej razveselili otroci iz tamkajšnje šole z lepim in sporočilnim kulturnim programom, ki so ga pripravili pihalni orkester Pirtan in mladi talenti iz Osnovne šole Lucija, podružnične šole Strunjan, Centra za Usposabljanje Elvire Vatovec Strunjan, Osnovne šole Sečovlje, Osnovne šole Ciril Kosmača Piran in Pihalnega orkestra Piran, je bila dana priložnost za izražanje solidarnosti in povezanosti v boju proti sovraštvu in nasilju. Program je povezovala Mojca Klarič.

Izsek iz govor Marija Čuka

»Danes so tudi časi bede, revščine, laži. Živimo v svetu, ki ni več podoben svetu, našemu svetu ljudi, lepote, srečevanja. Ta svet je postal ploščat, je izgubil žile in srce, premika se le po tehnokratskih, preračunljivih, togo razumskih umetelnih tirnicah, giblje se v logiki, da je vse možno, vse dovoljeno, pravilni več, zgodovine ni več, sedanjost je vprašljiva, prihodnost milo rečeno negotova. Tak svet orje brazde, kamor človek polaga semena nestrpnosti, sovraštva, populističnega vpitja, zmerjanja, diskvalifikacije drugače mislečih. Kdor močnejše kriči, tuli v prostor prazne besede, besede brez vsakršne vsebine, ta je slišen in upoštevan, kdor razmišlja s svojo glavo in dela v dobro skupnosti, izpostavlja resnico in poštenje, ta je nevaren. Misel, ki ni uklenjena v strankarske ali vladajoče kalupe, je treba utišati, medije, knjige, umetnost, ki jo širijo, prepovedati, zažgati, skriti v zaprašene kleti. Ko utišamo svobodo gibanja in izražanja, utišamo smisel. Izničimo smisel obstoja. Grozljivo je, množice nasedajo vabam demagoške retorike in praznega. Grozljivo je, da je spet aktualen antični aforizem: stokrat izrečena laž postane resnica in resnica se spremeni v laž. Obrnjena pamet. Ali pamet še obstaja? Največji primer laži, ki postane resnica, je primer polpretekle zgodovine teh krajev in Evrope ter sveta nasploh, kjer je vse uokvirjeno v miselni kaos, postavljeno na glavo - rablji in morilci postanejo junaki, uporniki in borci za svobodo preziranja vredni. Revizija zgodovine opravičuje zločine, boj za svobodo in dostojanstvo slehernega, upor proti zlu, pa postavlja na zatožno klop. Dogaja se celo to, da je bil kolaboracionizem, da je bilo udinjanje okupatorju prava izbira in delo za narod, upor črnim silam nacizma in fašizma pa

zlo. Fašizem se je v zadnjem obdobju spustil z verige kot stekel pes, v moji, sosednji državi steguje čedalje pogosteje desnico v rimski pozdrav in to oblasti dovoljujejo, češ da ne gre za apologijo fašizma in vsak da lahko izraža svoje opredelitve. Kaj naj si človek ob tem misli? Ali je politikantstvo nad resnico? Pljunki po osvobodilnem partizanskem gibanju so postali običaj tudi v Sloveniji, ki izgublja zavest in dejstvo, da se ima prav osvobodilnemu boju zahvaliti, da je to, kar danes je, samostojna država z vsemi svojimi slabostmi, a tudi prednostmi. Povojne zlorabe, ki z NOB nimajo zveze, so nosilci idealov miru, svobode, sobivanja že zdavnaj obsodili in se zanje opravičili, česar pa reakcionarne sile niso nikoli storile, nikoli se niso potrkale po prsah za svojo zaobljubo služenja nacizmu in fašizmu. Vsaki vojni, žal, sledi maščevalna ihta, ki ni opravičljiva, lahko pa jo razumemo, ko dogodka uokvirimo v čas in prostor. Le kot podatek naj navedem, da so povsod po Evropi obračunali z domačimi izdajalci, vsaki vojni sledi na žalost lov za tistimi, ki so sodelovali pri sejanju smrti in trpljenja, pa naj gre za fojbe ali gozdove. Taboriščniki so na primer tudi pokončali svoje rablje, kapo'je in nacistične mučitelje. Ali so obsodbe vredni?« Njegov govor lahko preberete na našem spletnem mestu www.zb-koper.si

DEKLE PREPOLOVLJENO Z RAPALSKO MEJO

Koper, 7. 3. 2024

V galeriji Pokrajinskega muzeja Koper v Kidričevi Ulici so danes odprli razstavo o Rapalski meji, ki ima po znani Kraljevi sliki zelo povedno ime Dekle prepolovljeno z rapalsko mejo. Razstava, ki je bila najprej razstavljena v Ljubljani, bo tu na ogled do 6. aprila, nato se bo preselila še v naša druga obalna mesta.

Kot so povedali direktor koprškega muzeja Marko Bonin, kustos Ivan Simčič in profesor dr. Bojan Balkovec (njegov govor je v celoti pod fotografijo), ki je eden izmed avtorjev razstave, le-ta odstira pogled v diplomatsko dogovarjanje glede meje, podpis pogodbe o meji ter naslednje korake pri označitvi ter utrditvi meje z obrambnima linijama na obeh straneh, pa tudi vpliv meje na življenje Slovencev na obeh straneh.

Da je bila otvoritev še bolj slovesna, sta poskrbeli violinistka Tina Božič in flavtistka Jana Ilič, učenki koprške umetniškega oddelka koprške gimnazije glasbene smeri, ki obiskujeta komorno igro pod mentorstvom mag. Alenke Zupan.

Izsek iz govora dr. Bojana Balkovca

»Rapalska meja v političnem smislu ne obstaja več kot državna meja med Slovenijo, oz. pred tem Jugoslavijo, in Italijo. Je pa res, da se je ob osamosvajanju Slovenije v italijanski politiki pojavila ideja o revizijo Osimskih sporazumov, ki so sredi sedemdesetih let preteklega stoletja dokončno vzpostavili sedanjo zahodno slovensko oz. vzhodno italijansko mejo. Današnja meja je posledica slovenske oz. jugoslovanske zmage v drugi svetovni vojni in mednarodnih okoliščin, ko je Italija leta 1947 morala podpisati mirovno pogodbo z zmagovalci v drugi svetovni vojni. In ta pogodba je Italiji odvzela ozemlja, ki jih je dobila po rapalski pogodbi.

Omenjena mirovna pogodba je sicer uredila mejno vprašanje in ozemlje bolj ali manj pravično razdelila med Italijo in Jugoslavijo. A vendar je potrebno opozoriti, da Italija za svoja dejanja ni nikoli odgovarjala na način, kot je bilo to s poraženo nacistično Nemčijo. Italija ni imela svojega Nürnberga, noben italijanski vojni zločinec ni bil obsojen za vojne zločine, še več posameznikom so celo še pred nekaj več kot desetletjem postavljali spomenike kot, je bil to npr. Rodolfo Graziani. Italija je po razpadu političnega sistema v začetku devetdesetih let tako na levi, kot na desni strani političnega pola našla idealnega sovražnika, s katerim se odvrta pogled od resničnih problemov, ki jih politika ni sposobna reševati. Dan podpisa mirovne pogodbe, 10. februar, je postal državni praznik spomina na fojbe in ezule. Vsakoletno romanje politikov na fojbo v Bazovico je eden od vrhuncev manipuliranja z zgodovino.«

BORŠT: PONOSNI NA SVOJ NAROD, NAŠO KULTURO IN NAŠ BOJ

Boršt, 8. 2. 2024

V Borštu pri Kopru smo tudi letos slovesno počastili naš kulturni praznik in spomin na junaški boj Komande mesta Koper ter herojsko smrt njenega komandanta Franca Planinca Frenka. Prav na ta dan, 8. februarja 1945, so namreč Nemci s pomočjo italijanskih fašistov napadli bunker v grapi pod Borštom, kjer je delovalo vodstvo te komande, ki je povezovala delovanje partizanskih enot v Slovenski Istri in prebivalstva. Napadalcev je bilo kar 500, saj so pričakovali, da je tam veliko partizanov, a v bunkerju je bilo le šest borcev, ki so pa vzdržali kar devet ur. Ko jim je zmanjkalo nabojev jim je komandant Frenk ukazal, da se predajo, on sam pa si je z zadnjim sam vzel življenje. Enote Komande mesta Koper, ki so bile razporejene po raznih drugih krajih so nadaljevale z bojem in 30. aprila 1945, skupaj z borci VDV, Istrskega in Mornariškega odreda osvobodile tudi Koper, Izolo in Piran.

Prireditve se je spominu primerno začela s prihodom častne straže 430. mornariškega divizion slovenske vojske, praporščakov, koprskih pohodnikov in mladih brigadirjev in to ob koračnicah domače godbe Mužike sv. Lazarja. Po pozdravu predsednice sveta krajevne skupnosti Boršt Kristine Jurinčič in predsednika Združenja protifašistov, borcev za vrednote NOB in veteranov Koper Vojko Vodopivec in polaganju vencev, je prisotne navdušil s svojim govorom slavnostni govornik tržaški novinar in književnik Marij Čuk. Zelo jasno, tako kot prav on zna, je poudaril, da danes živimo v svetu bede, v katerem se časti izdajstvo in celo fašizem, ne pa borce za svobodo. Sledil je prijeten kulturni program, v katerem so poleg voditeljice Kire Skrt nastopili še otroci iz tamkajšnje osnovne šole Ivana Babiča Marezige, recitatorka Cvetka Kovačič in mešani zbor Maestral pod vodstvom Danijela Puklavca. Zaključili so jo pod taktirko Matjaža Klaja skupaj z godbo in seveda našo primorsko himno Vstala Primorska.



Te prireditve se redno vsako leto udeležujejo tudi sorodniki Franca Planinca Frenka, pohodniki obiščejo tudi bunker Komande mesta Koper, po prireditvi pa se dobimo na prijetnem družabnem srečanju.

PRIJATELJSTVO IN SPRAVA NA LAŽEH IN OŽIVLJANJU FAŠIZMA NI STA MOŽNA.

Komentar Miloša Ivančiča ob italijanskem Dnevu spomina in naši izgubi zgodovinskega spomina

Dovolj je italijanskega laganja, spreobračanja in nentenja sovraštva do nas sosedov, celo prikritega hinvskega fašističnega hujskanja. Sožitje, sprava in prijateljstvo so možni le na spoštovanju resnice, ne pa na medijski manipulativni prisili, da šibkejši prizna laži ali celo sprejme krivdo.

Dovolj je tudi našega slovenskega hlapčevskega klečplazenja do novih oblastnežev in do tistih, ki se še vedno okoriščajo s fašistično manipulacijo, da bi z njo oprali sramotno izdajstvo svojih prednikov in da bi s ponovno s kolaboracijo s tujci prišli do oblasti. **Najmanj, kar bi morala naša država narediti je, da zahteva odprtje lažne bazoviške fojbe in z razkrito resnico zaustavi fašistične napade na naše rojake in ves naš narod.**

Zgodovinarska stroka je opravila svoje delo in soglasno dorekla strokovno ugotovljeno zgodovinsko resnico, naša stran jo je sprejela, italijanska pa še vedno ne. To nakazuje, da se italijanska politika okorišča z razmerami, ko njena sosedna ni več neka velika in močna Jugoslavija, ampak mala in šibka Slovenija, ki so jo načrtno razdvojile desničarske sile, ki izhajajo prav iz fašizma, ki ga je Italija sama netila pri nas v času okupacije med drugo svetovno vojno pa tudi stalno medijsko propagando. Očitno italijanski politiki tudi njihovi levici ne ustreza tista resnica, ki jo ugotavljajo njihovi zgodovinarji, v njih še vedno živi imperializem velikega Rima. Drugače si ne moremo razlagati njihovih dejanj zlasti ob njihovem Dnevu spomina na fojbe in eksodus.

Ob tem pozabljajo, da so fojbe njihov izum, da so breznu pri Pazinu prav oni dali ime po njihovi rimljanski svečenici Foibi in da so oni začeli pozivati k infojbiranju Slovanov, ki nočejo prevzeti italijanstva.

Oni so začeli metati naše ljudi v Fojbo, ne pa naši njihove. Še huje oni so v t.i. fojbe ali konkretno tudi v bazoviški Šoht metali tudi trupla njihovih italijanskih vojakov, tistih osramočenih, ki so se predali Avstrijcem in nato zaradi podhranjenosti in španske gripe množično umirali tržaškem Silosu in tržaških ulicah. Podobno se je dogajalo med drugo svetovno vojno, ko so po kapitulaciji Italije njihovi italijanski partizani v pričakovanju izkrcaja zahodnih zaveznikov po ukazu iz Rima čistili Istro, v Trstu pa so po ukazu iz Saloja polnili zapore, mučilnice in kraška brezna ter opustele rudnike. Če so to njihovo nacionalno prakso ob koncu vojne prevzeli tudi naši ljudje in to v maščevanju za tisoče požganih domačij, deset tisoče zaprtih, mučenih in pobitih, za sto tisoče četrstoletja preganjanih in ustrahovanih ljudi, je lahko to le popolnoma razumljiva oblika povojnega maščevanja.

V takratni Julijski krajini, ki zajema Primorsko in Istro, je bilo samo med vojno ubitih 42.800 ljudi, 7.000 pa jih je ostalo invalidov za vse življenje. Aretiranih, interniranih in deportiranih je bilo 95.460 ljudi, požganih in uničenih stavb pa je bilo 19.357. Teh naših ljudi pa niso pobili samo Nemci, ampak še več Italijani.

Treba je ločiti vzroke in posledice in pred posledicami navesti vzroke. (Tudi ali zlasti v medijih.) To kar se je dogajalo po vojni je bilo le posledica četrstoletja fašizma in petletne vojne, pa ne samo pri nas, ampak še huje po vsej Italiji zlasti pa v Emigli Romagni. Po padcu Jugoslavije so dogovorno med njihovo levico in desnico vso krivdo za povojne poboje spretno pometli pod našo preprogo, zato da bi svoj narod rešili pred razkolom.

A Basovizza il saluto a braccio teso



Ko govorijo o eksodusu Italijanov iz Istre in Dalmacije to počnejo zaradi zgodovinske resnice ampak njihovih stalnih ozemeljskih pohleptov po naših krajih, saj so svoje rojake prav oni sami s pomočjo svojih medijev, duhovnikov in zaveznikov zvalili v

Italijo, in to samo zaradi svojih interesov takratne hladne vojne. To so bili v veliki večini optanti, ki so jih po pariški mirovni pogodbi zvalili v Italijo, ne pa begunci. Begunci so bili le tisti Italijanski fašisti in njihovi kolaboracionisti, ki so bežali pred maščevanjem večinskega prebivalstva, prvi že po padcu Mussolinijeve Italije, ostali pa nato ob koncu vojne.

Pravi begunci, ki so bežali iz teh naših krajev, da bi si rešili življenje, so bili tisti Slovenci in Hrvati, ki so jim Italijani takoj po italijanski okupaciji tega ozemlja po prvi svetovni vojni grozili s pazinsko Fojbo ali pobijanjem v puljski areni. Ne pozabite, da je fašistična Italija začela izvajati etnocid in genocid nad Slovenci in Italijani že kalu po Mussolinijevem v govoru v Pulju, v katerem je zahteval množično pobijanje Slovanov. Naša slovenska kristalna noč se je zgodila že 13. julija 1920 s požiganjem Slovenskega narodnega doma v Trstu, hrvaškega Kulturnega doma v Pulju in več kot dvajset drugih domov, torej že 18 let pred začetkom nemškega pogroma nad tamkajšnjimi Judi. Skupna komisija zgodovinarjev je v poročilu jasno napisala, da je teh beguncev, ki so pod italijanskimi oblastmi morali zbežati v Jugoslavijo in po vsem sveto že v času med obema svetovnima vojnama, vsaj 105 tisoč. Večina med temi so bili prav Slovenci s tržaškega in goriškega. Žalostno pa je, da naša takratna matična domovina, zlasti oblasti iz slovenske Podravske Banovine, pa teh ljudi niso vabile in sprejemale tako kot Italija svoje po drugi svetovni vojni, kaj šele, da bi za njih dobivala denar iz ZDA, ampak so do njih ustvarjale le odpor, kot do tujcev. Nato je Italija napadla Jugoslavijo (ne pa Jugoslavija Italijo) in priključila kot del italijanskega ozemlja celo naše glavno mesto, še huje. Obdala ga je z bodečo žico ter spremenila v največje taborišče v takratni Evropi.

Če seštejemo vse Slovence, ki so jih Italijani odgnali ali zapodili od svojih domov dobimo zelo visoko število. Najprej moramo všteti več deset tisoč bivših avstrijskih vojakov slovenske narodnosti in novih nabornikov, ki so jih zaprli v številna taborišča po raznih koncih Italije že takoj po končani prvi svetovni vojni ter jih tam sestradali do smrti ali prepustili smrti zaradi španske gripe in tifusa, nato moramo temu dodati izgon 20 tisoč t.i. »avstrijcev«, predvsem uradnikov, domačih policajev, celo slovenskega škofa in nekaterih duhovnikov, konfinacijo vseh zavednih delavcev od železničarjev do duhovnikov, pa polne zapore upornih delavcev in komunistov, in nato še najmanj 75 tisoč Slovencev (od tistih prej omenjenih 105 tisoč), ki so zbežali ob nadaljnjem stopnjevanju fašističnega terorja in načrtnim etnocidom, tem pa moramo dodati tudi več kot 35 tisoč vpoklicanih ali nočnih racijah odpeljanih v

posebne bataljone pred začetkom in med vojno, deset tisoče interniranih v številnih koncentracijskih taboriščih in zaporih od Raba do Sicilije, vse talce in postreljene civiliste, potem je zelo jasno, da so Italijani prej, pred njihovim eksodusom iz Jugoslavije, pognali od doma deset krat (10 X) več Slovencev, kot pa naj bi Slovenci »izgnali« Italijanov iz sedanjega slovenskega ozemlja.

V skupnem poročilu zgodovinarjev zelo jasno piše, da jih je s tega našega slovenskega ozemlja odšlo le 27 tisoč in to s slovenskimi »begunci« vred tudi tistimi, ki so šli na ono stran ker so tam ostala njihova delovna mesta in tržnica in onimi, ki niso hoteli dve ali tri leta služiti in umirati v jugoslovanski vojski ob vseh takratnih ruskih, albanskih in zahodnih vdorih čez jugoslovanske meje.

Pozablja se tudi na tiste Slovence, ki so morali zapustiti svoje domove na italijanski strani meje še po mirovni pogodbi zaradi razmer, ki jim jih je italijanska politika načrtno zaostрила, da bi pospešila izseljevanje. To še ni proučeno, vendar po izročilu in po fotografijah vemo, da je takrat po vojni odšlo čez ocene, največ v Avstralijo, na deset tisoče Slovencev iz krajev, ki so ostali pod Italijo. Ne smemo pozabiti tudi na okrog 40 tisoč Beneških in drugih Slovencev s severnega konca, ki so zaradi nemogočih umetno ustvarjenih razmer morali po svetu v Belgijske ali druge rudnike, Švico, Francijo ali italijanske kraje.

Kam je izginilo tistih 350 tisoč Slovencev, ki so po ugotovitvah ob pariški mirovni konferenci ostali onstran nove meje. Pa poglejte si kakšne manjšinske pravice imajo danes naši Slovenci v Italiji, kaj se je zgodilo z njihovim gospodarstvom, kulturnimi ustanovami, šolstvom ..., so v mestih in celo v vseh vaseh dvojezični napisi tudi v Slovenščini, se v italijanskih šolah učijo slovenskega manjšinskega jezika, slišite na njihovih ulicah glasen pogovor slovenskih otrok? V javnosti celo starejši raje govorijo italijansko, pa ne zato, ker bi se bali tistega, kar se je dogajalo v preteklosti, ampak tega, kar se sedaj.

Ne ljudje moji, tega ne smemo pozabiti, ne sme nas zavesti želja kolaboracionistov ali butalcev po neki hlapčevski spravi. Držanje našega predsednika Pahorja za Mattarellino roko in njegovo klanjanje na Fojbi laži in oltarju italijanskega obmejnega fašizma ter s tem priznavanje laži, ne more biti temelj sprave na lažeh in celo in celo ohranjanju obmejnega fašizma do nas Slovencev. Poglejte čez mejo, tudi njihovi, italijanski protifašisti dvigujejo glavo, in se borijo proti potvarjanju zgodovine, predvsem pa proti obnavljanju fašizma, ki se je pretopil v predrzni populistični neoliberalizem in s svojimi pohlepi ter bojem za totalno prevlado že spravlja svet v novo

svetovno vojno. Naši politiki pa se s z njihovimi neofašističnimi politiki objemajo, celo številni naši zgodovinarji bolj verjamejo njihovim, naši novinarji pa raje razlagajo in širijo italijanske laži kot pa naše resnice. Kaj šele, da bi zahtevali odprtje bazoviške Fojbe laži? Tudi tu na primorskem smo že v hujšem položaju kot so bili naši Slovenci v Dravski banovini leta 1940, ko so v Ljubljani imeli na oblasti primorskega bana Natlačena iz Vipavske doline.

POČASTITEV SPOMINA NA ANTONA UKMARJA MIRA

Koper, 14.12.2023



Na koprski osnovni šoli Anton Ukmar so se danes spomnili 45 obletnice smrti tega velikega primorskega domoljuba in protifašista po katerem njihova šola nosi ime. Učenci in njihovi mentorji so pripravili prav prisrčno prireditev, s katero so s petjem, plesom in recitacijami ter projekcijami prikazali njegovo izredno zanimivo življenjsko pot borca za svobodo in nove prijateljske odnose med ljudmi. To je dopolnila v pripovedi še njegova hči Dunja Ukmar.

Anton Ukmar - Miro, s Proseka pri Trstu je bil med prvimi uporniki proti fašizmu. Boriti se je začel že leta 1921, ko se je včlanil v komunistično stranko Italije, nato pa je deloval še v tajni trojki Borbe, to je Tigra. Tudi njega je policija iskala, a ga ni dobila saj se je kmalu priključil delavskim prostovoljnim brigadam v Španiji. Od tu je odšel v Etiopijo, kjer je bil inštruktor tamkajšnjega odporiškega gibanja proti italijanski fašistični okupaciji. Začetek druge svetovne vojne je dočakal v Franciji, kjer je takoj

po okupaciji postal v zaledju Marseillesa in Toulona komandir prve odporiške enote. Po padcu Mussolinija ga je partijski komite poslal v Italijo, kjer je na območju Genove organiziral tamkajšnje partizansko gibanje. Za to so mu v Genovi po vojni podelili tudi status častnega občana, kar je kasneje dobil tudi v Kopru, kamor se moral umakniti v času Informbiroja umakniti iz zelo sovražnega. Tu je kot izpostavljen politik postal zelo pomemben borec za novo svobodno, enakopravno in pravičnejšo družbo.

PONOSNI NA NAŠ PRVI ODBOR OF

Škofije, 1. 12. 2023-12-02

V krajevni skupnosti Škofije praznujejo svoj praznik v spomin na ustanovitev prvega krajevnega odbora OF v Slovenski Istri na Plavjeh 1. 12. 1941. Letos so po premoru, ki ga je povzročila epidemija novega korona virusa, pripravili še toliko bolj veličastno prireditev, na kateri so se predstavili vsi njihovi pevci, recitatorji in seveda tudi učenci šole Oskar Kovačič, ki ponosno nosi ime po ustanovitelju tega odbora. Temu je sledilo še prijetno druženje.

Slavnostni govornik je bil Miloš Ivančič, ki so ga nagradili z burnim aplavzom. Njegov govor lahko preberete na našem spletnem mestu www.zb-koper.si

Pohodniki Združenja protifašistov, borcev za vrednote NOB in veteranov Koper pa so se naslednji dan, 2.12.2023, poklonili spominu na ustanovitev prvega obora OF v Slovenski Istri na Plavjeh ob



plošči, ki je postavljena na steni hiše, kjer so pred 82. leti ustanovili ta odbor. Potem smo se še poklonili spominu na ustreljene Danila Pregarca in sestri Cvetki in Ivani Škrlj v Urbancih tik pred koncem vojne.

Pohodnike so lepo sprejeli in pogostili: družina Letig, družina Berce in Krajevna skupnost Škofije.

KUČIBREG JE POZIV K MIRU NA SVETU

Hrvoji, Kučibreg, 5. november 2023

Istrani treh narodnosti in treh držav smo tudi letos počastili spomin na padle v bitki pri Kučibregu prve dni novembra leta 1944, ob kateri je tu v okoliških krajih ob sedanji slovensko hrvaški meji padlo ali bilo ubitih 120 partizanov, povečini italijanske brigade Alma Vivoda in domačinov slovenske in hrvaške narodnosti. Več o tej bitki lahko preberete na naši strani SOPOMENIKI.

Spomin na mrtve smo najprej počastili na pokopališču v Hrvojih, kjer je imel priložnostni nagovor predsednik našega koprskega združenja Vojko Vodopivec nato pa se odpravili na nasprotni breg, ki je že na hrvaški strani, in kjer stoji veličastni spomenik. Predenj je položilo cvetje več deset delegacij raznih protifašističnih in borčevskih organizacij ter številnih občin iz Hrvaškega slovenskega in italijanskega dela Istre. Letošnja prireditev, ki ima tudi bogat trijezični kulturni program je potekala v znamenju utrjevanja prijateljstva med narodi in odločne zahteve po miru na svetu. Tako predstavnik gostiteljev, župan občine Buje Fabrizio Vižentin in predsednik ZZB Slovenije Marjan Križman, kot slavnostni govornik, sta oba ob aplavzu vseh prisotnih javno pozvala k prekinitvi vojne v Gazi in priznanju Palestine. Med drugim je izpostavil:

»Danes gradimo vrednote med narodi, na območju kjer je prebivalstvo mešano, gradimo sožitje, convivenco i suživot. Takrat je bil samoumeven upor, ne glede na nacionalnost. Danes je dobrodošel vsakdo, ki gradi mostove in ne gleda na nacionalnost ali pripadnost gradi mir. Saj tako nadaljuje tiste vrednote borcev iz NOB, ki so se z ramo ob rami borili proti največjemu zlu prejšnjega stoletja, fašizmu in nacizmu.

Kako pa danes? Smo se kaj naučili od vojnih grozot prejšnjega stoletja? Kaže da ne. Vojne se nam dogajajo tako rekoč pred vrati. /../

Počast druge svetovne vojne se še vedno plazi po Evropi in išče somišljenike za prevzemanje oblasti na najbolj nizkotnih političnih osnovah. Koliko bo uspešna je odvisno od nas, nas ki ohranjamo vrednote narodnoosvobodilnega boja in spominjamo na strahote druge svetovne vojne z vsemi njenimi posledicami.

Da ohranjamo zgodovino naših narodov dokazuje mednarodno sodelovanje naših domoljubnih organizacij ANPI Italija, SABA Hrvaške in ZZB NOB Slovenije. Letos smo ob 80. Obletnici osvoboditve taborišča Rab položili skupni venec in prav tako povabili predsednike treh držav k skupnemu polaganju vencev. Žal se italijanski predsednik našemu vabilu ni odzval, češ, da ni še čas za Rab je ob priložnosti obiska slovenske predsednice izjavil. Spoštovani predsednik Sergio Mattarella, če po osemdesetih letih ni čas za poklon žrtvam fašizma, se sprašujem ali ni ta čas že zdavnaj minil.

Prepričan sem, da bo čas za pomiritev prej ali slej nastopil in prav tako verjamem, da fašizem in nacizem nimata bodočnosti, nista pa mrtva. Ohranjanje vrednot druge svetovne vojne, miru in sožitja med narodi je porok, da se zlo prejšnjega stoletja ne bo vrnilo. Mi nosilci vrednot narodnoosvobodilnega boja moramo biti v teh prizadevanjih še bolj odločni, glasni in povezani tako kot so naši starši in nonoti Italijani, Hrvati in Slovenci bili tu na Kučibregu, ko so branili svobodo, mir in svoja ognjišča.«

Obiščite naše spletno mesto

WWW.zb-koper.si

in poiščite našo stran na Facebooku. Našli boste veliko zanimivega branja, tudi več knjig in filmov.

Pa še sami kaj napišite o svoji krajevni organizaciji. Vabimo vas, da sodelujete kot dopisniki, uredniški ali tehnični sodelavci?

Pišite nam na e-naslov:

zdruzenje.borcev.koper@gmail.com

KOLENDAR PRIREDITEV 2024

Mesec – datum	Dan v tednu	Kraj prireditve	Namen prireditve	BUS	Pohod
JANUAR					
4.1.	TO	Hinje	obletnica bitke DVD	NE	NE
14.1.	NE	Dražgoše	76. obletnica Dražgoške bitke	DA	DA
30.1.	NE	Rižarna – Trst	Slovesnost v spomin na žrtve Rižarne	NE	NE
FEBRUAR					
*8.2.	ČE	Boršt	V spomin na bitko Komande mesta Koper	DA	DA
MAREC					
3.3.	NE	Podnanos	Pohod po Vojkovih poteh	DA	DA
9.3.	SO	Stara Sušica	Obletnica boja Istrskega odreda	NE	NE
22.3.	PE	Strunjan	Slovesnost v spomin na poboj otrok, 96. obletnica	DA	NE
APRIL					
6.4.	SO	Ostrožno brdo – I. B.	Proslava in pohod po poteh partizanske bolnice Zalesje	DA	DA
13.4.	SO	Sansepolcro	Obletnica smrti Dušana Bordona	DA	NE
20.4.	SO	Hrvatini – Ankaran	Proslava in pohod po Beblerjevi poti	NE	DA
** 27.4.	SO	Nanos	Proslava v spomin na Nanoško bitko in dan OF	DA	NE
*27.4.	SO	Sv. Anton	Občinska proslava – Dan upora proti okupatorju	DA	DA
29.4.	PO	Koper	Proslava ob osvoboditvi Kopra	NE	NE
MAJ					
5.5.	NE	Podljubelj	Proslava v spomin žrtev taborišča	DA	NE
15.5.	SR	Koper, Marežige, Osp	Praznik MOK – položitev vencev v spomin prvih protifašističnih uporov	NE	NE
18.5.	SO	Mala gora pri Ribnici	TIGR – spominska slovesnost na prvi spopad z okupatorjem	DA	NE
19.5.	NE	Kozjane	Proslava v spomin brkinske čete	DA	DA
25.5.	SO	Socerb	Slovesnost v počastitev ustanovitve mednarodnega bataljona Alme Vivoda,	DA	DA
* 25.5.	SO	Gabrovica	80. obletnica požiga vasi	DA	DA
JUNIJ					
08.6.	SO	Dolenja vas	Spomin na nacistični teror	NE	NE
09.6.	NE	Ocizla	Pohod po TIGR-ovi poti	NE	DA
16.6.	NE	Šmarje	Proslava v spomin na požig vasi	NE	NE
23.6.	NE	Veliko polje	Počastitev spomina na Drino – narodni heroj	NE	DA
JULIJ					
6.7.	SO	Srmin – Bertoki	Srečanje ob dnevu borca v spomin na vse padle in umrle v času fašističnega in nacističnega terorja	DA	DA
12.7. in 13.7.	PE- SO	Pokljuka	Pohod na Triglav in proslava na Pokljuki	DA	DA
20.7.	SO	Hrvatini	Tradicionalna paštašuta	DA	NE

27.7.	SO	Artviže,Rodik	Spominski dan na požig brkinskih vasi	DA	DA
AVGUST					
**24.8.	SO	Vojsko	Obletnica prenosa ranjencev s Primorske na Dolenjsko	DA	DA
31.8.	SO	Ozeljan, Grajski park	Slovesnost v spomin na obletnico 1. primorskega partizanskega bataljona »Simon Gregorčič«	NE	NE
SEPTEMBER					
6.9.	PE	Kranj	Tradicionalno srečanje pri spomeniku Bazoviških žrtev	NE	NE
8.9.	NE	Bazovica	Slovesnost v spomin na bazoviške žrtve, leto 1930	DA	DA
14.9.	SO	Vipava	Obletnica priključitve Primorske k matični domovini	DA	NE
21.9.	SO	Cerje	Tradicionalno srečanje za mir	DA	NE
** 22.9.	NE	Portorož	Tradicionalno srečanje bivših internirank.	NE	NE
28.9.	SO	Dekani	Slovesnost - spomin na žrtve požigalske ofenzive	NE	NE
29.9.	NE	Bertoki	Slovesnost - spomin na žrtve požigalske ofenzive		
OKTOBER					
5.10.	SO	Sv. Anton	Slovesnost - spomin na žrtve požigalske ofenzive	NE	NE
6.10.	NE	Pobegi-Čežarji	Slovesnost - spomin na žrtve požigalske ofenzive	NE	NE
12.10.	SO	Dobrnich	Obletnica ustanovitve AFŽ	DA	NE
12.10.	SO	Portorož	Slovesnost v spomin na padle partizanske pomorščake	NE	NE
*13.10.	NE	Lopar	Proslava ob obletnici ustanovitve partizanskega mornariškega odreda	DA	DA
**26.10.	SO	Dolenjska	Žalne slovesnosti v spomin na padle s slov. Istre	DA	NE
30.10. do 1.11.	SR-PE	MOK, zamejstvo	Žalne slovesnosti ob spominskih obeležjih NOB – ob dnevu spomina na mrtve	NE	NE
NOVEMBER					
** 10.11.	NE	Hrvoji, Kučibreg	Slovesnost v spomin na padle borce bataljona A. Vivode	DA	DA
16.11.	SO	Bertoki	Pohod ob spominskih obeležjih NOB	NE	DA
DECEMBER					
7.12.	SO	Škofije	Proslava ob obletnici volitev v NOO	NE	DA
15.12.	NE	Opčine	Slovesnost v spomin na žrtve 2. tržaškega procesa, leto 1941	DA	NE
20.12.	SO	Gorenje Trebuše	Obletnica ustanovitev IX korpusa	DA	NE

Označeno z * - osrednje proslave občinskega značaja

z ** - proslave meddržavnega, državnega oz. pokrajinskega značaja